

BUTLLETÍ DE L'ESTAT CATALÀ

Any II ★

Paris, 16 de Juny de 1926.

★ N.º 11

Catalunya denuncia a l'opinió mundial i als assistents al Miting organitzat per la Lliga Internacional dels Drets de l'Home els crims de la Dictadura espanyola.

A les presons d'Espanya hi ha nou joves catalans empresonats, en motiu del Complot de Garraf, i d'altres que n'han estat per ésser separatistes, als quals s'han fet sofrir les tortures inquisitorials del foc, del ferre i de la fam per arrancarlos les declaracions que calien al jutge militar, per poder així befar-se millor de la justícia.

Resposta dels joves catalans

A les tortures que se'ls infligiren els empresonats catalans respongueren com hi responen els herois i els veritables màrtirs, amb aquella serenitat d'esperit que només senten els que estan en la veritat: cantant, mentres els turmentaven, els himnes de Catalunya i la Marsellesa, i presentant-se al monstruós Consell de Guerra que s'ha celebrat contra ells, a rebre la sentència de cinc penes de cadena perpètua, amb espigues i roselles a la mà, les flors simbòliques de Catalunya!

Per la llibertat de Catalunya

Catalunya ha demanat la llibertat fins avui d'una manera pacífica, creant institucions de cultura, dansant i cantant les velles danses i cançons de la terra, fent manifestacions d'art i de treball, creixent les seves riqueses que ha de cedir amb escreix a Espanya.

Resposta d'Espanya a Catalunya

Davant dels Alcaldes governamentals de Catalunya, al Palau de la Generalitat, pel maig de 1924, Alfons XIII feu grans elogis de tot allò que el rei Felip V havia fet contra Catalunya. Recordà al poble que ell era també Borbó i descendent del Directori espanyol, a tu aixequem la veu avui els separatistes catalans, perquè te'n facis ressò davant dels teus.

Qui vol, doncs, la cultura, la justícia i la pau, i qui la força bruta, la barbàrie i la guerra, Catalunya o Espanya?

Català, Espanyol, Francès, Italià, tu de la nacionalitat que siguis, home a la fi i, per damunt de tot, home lliure, que has vingut a aquest acte, que ha organitzat la Lliga Internacional dels Drets de l'Home, per protestar contra els crims del Directori espanyol, a tu aixequem la veu avui els separatistes catalans, perquè te'n facis ressò davant dels teus.

Crims i arbitrarietats ha comès el Directori per tot Espanya, exilant homes només per haver manifestat el seu pensament, posant multes i clausurant entitats purament intel·lectuals, no per altre motiu que per haver dit la veritat, provocant per mitjà d'agents seus actes com el de Vera i afusellant els homes que, enduts del pur idealisme, s'hi deixaren emportar.

A on s'ha ensagat més, però, la Dictadura espanyola, és damunt d'aquesta Catalunya màrtir que des de la renaixença catalana ençà lluita amb una voluntat exemplar, persistent i heroica, per tornar a recobrar la seva llibertat que, dos cents anys enrera, un fet malhaurat i l'esperit opressor d'Espanya li feia perdre.

Catalunya per assolir la seva llibertat ha assajat tots els procediments, des dels missatges i memorials de greuges duts a Madrid amb tot el protocol excessivament urbà per als representants d'un poble que no demana res més que el que és seu, fins al col·laboracionisme polític, tolerant per quatre vegades que els seus homes representatius anessin als ministeris del Rei d'Espanya per encarregar-s'hi de carteres de ministre en moments per ell apurats i difícils.

Si foren inútils els primers assaigs, inútils resultaren els darrers, car després d'haver ajudat a salvar una situació difícil per Espanya, Catalunya es veié novament befa, havent de passar els catalans pel sarcasme d'haver salvat i enfortit encara el propi opressor.

Es avui que Catalunya, adonant-se de la inutilitat dels procediments suaus i de la cruentor de la repressió que pesa damunt d'ella, que no sols no ha respectat les seves festes populars que han estat vandàlicament assaltades per la força armada, ni les seves costums pacífiques que han estat proscriutes, ni les seves llars que han estat violades, ni la seva llengua que ha estat humiliada, ni les seves institucions de cultura primària i tècnica que han estat destruïdes, ni els seus palaus d'art, ni els seus camps de jocs i esport que han estat clausurats, és avui sobretot que veu a les presons d'Espanya els seus joves, flor de l'idealisme, en motiu del Complot de Garraf i d'altres nobles causes del nostre separatisme, que hi són torturats de la manera més horrible, que Catalunya ja no alça més la mà a Espanya per demanar-li el que és seu, sinó que comença a alçar el puny amenaçador d'exigència, a l'ensem que alça la veu al món perquè vegi la justícia del seu gest ple sobradament de raó.

Home lliure que vols escoltar la veu dels que clamen justícia i llibertat, lleix i fes-te tu mateix el comentari.

Pel caràcter de les institucions i de les coses que han estat reprimides a Espanya, jutja i digues qui és que vol la cultura, la justícia social i la pau, i qui vol l'imperi de la força, la perduració de la barbàrie i la guerra injusta i sempre odiable?

La Catalogne dénonce, à l'opinion mondiale et aux auditeurs de la Réunion publique organisée par la Ligue Internationale des Droits de l'Homme, les crimes de la Dictature espagnole.

A la suite du Complot de Garraf, un grand nombre de jeunes Catalans incarcérés dans les prisons d'Espagne pour professer des idées séparatistes ont été torturés d'une façon inquisitoriale par les moyens du feu, du fer, et de la famine, afin de leur arracher les monstrueuses déclarations voulues et de pouvoir ainsi impunément se moquer de la justice.

Comment les prisonniers Catalans répondent à cette brutalité ?

Aux tortures barbares qui leur étaient infligées, les prisonniers Catalans répondaient, tels que des martyrs, avec cette sérénité d'esprit qui caractérise ceux qui professent un idéal de vérité. Aux bâtonnades qu'ils recevaient, ils répondaient par des chants de liberté « La Marseillaise catalane » et « Els Segadors », l'hymne national catalan. Dernièrement, les inculpés pour le supposé délit d'attentat contre la vie d'Alphonse XIII se sont présentés au conseil de guerre pour entendre leurs condamnations qui consistaient en cinq peines de réclusion perpétuelle et en beaucoup d'autres années de prison, avec des fleurs rouges et jaunes, symboles du drapeau catalan auquel ils se sont voués.

La Catalogne aux Catalans !

La Catalogne a demandé sa liberté jusqu'ici d'une manière pacifique. Elle a affirmé sa personnalité en favorisant la culture intellectuelle par la création de nombreuses institutions, en dansant et en chantant les danses et chansons de son pays, en organisant des manifestations pour encourager l'art et le travail, enfin en progressant économiquement jusqu'à enrichir prodigieusement mais inutilement cette même Espagne.

La réponse de l'Espagne aux Catalans

En Mai 1924, devant les maires gouvernementaux catalans, au Palais de la Généralité, le roi actuel Alphonse XIII fit de grands éloges de tout ce que le roi Philippe V avait réalisé contre la Catalogne. Il rappela au peuple qu'il était un Bourbon, un héritier de Philippe V, décidé lui aussi à suivre la voie de son ancêtre.

Qui demande le progrès de la civilisation, la justice et la paix ?

La Catalogne ou l'Espagne ?

Qui préfère la force brutale, la barbarie ? — La Catalogne ou l'Espagne ?

A toi, Catalan, Espagnol, Français, Italien, quelle que soit ta nationalité, qui que tu sois, homme enfin et surtout homme libre qui viens à cette réunion publique organisée par la Ligue Internationale des Droits de l'Homme pour protester contre les crimes commis par la dictature espagnole, nous, séparatistes catalans, nous nous adressons à toi.

De grands crimes, de grandes injustices ont été commis par la dictature militaire dans toute l'Espagne. Elle a envoyé en exil des individus qui avaient simplement osé manifester leurs opinions; elle a infligé des amendes et fermé des institutions strictement d'enseignement, pour le seul délit d'avoir voulu proclamer la vérité. Ses agents ont provoqué des actes criminels comme ceux de Vera, à la suite duquel on a trouvé le prétexte de fusiller des hommes qui emportés de leur idéalisme s'étaient fait prendre dans le piège.

Mais où la dictature espagnole s'est acharnée le plus, c'est sur cette Catalogne martyrisée qui, depuis sa renaissance raciale, lutte avec une volonté exemplaire pour regagner son ancienne liberté, qu'un événement maladroît de l'histoire et l'esprit dominateur de l'Espagne lui ont ravie il y a deux cents ans.

Pour retrouver sa liberté, la Catalogne a essayé tous les procédés; du message ou mémorial des griefs présenté à Madrid avec toute l'étiquette réglementaire par les représentants d'un peuple qui ne demande pas autre chose que son droit, au collaborationisme politique, qui a donné dans des moments difficiles pour l'Espagne, et à quatre reprises différentes, la collaboration de Catalans comme ministres de la Couronne.

Inutile fut le premier essai, inutile également a été le dernier. Après avoir sauvé l'Espagne de cette situation embarrassante, la Catalogne s'est trouvée à nouveau vexée et offensée, malgré avoir été les Catalans, une fois de plus, le salut de cette Espagne, son oppresseur.

Aujourd'hui la Catalogne se rend compte de l'inutilité de ces procédés pacifiques. Elle sent plus forte que jamais la répression qui pèse sur elle: ses fêtes patriotiques ont été violées avec un vandalisme raffiné et une force avinée; ses traditions et coutumes pacifiques ont été proscriutes, sa langue officiellement humiliée et interdite, ses écoles détruites ou fermées, ainsi que ses musées, conservatoire et terrains et sports, etc. C'est aujourd'hui que la Catalogne commence à lever son poing menaçant en même temps qu'elle élève la voix.

Le monde entier jugera enfin la justice de son geste plein de raison, surtout après le fait abominable des tortures infligées aux prisonniers de Garraf et d'autres.

Toi, homme libre qui as su écouter la voix de ceux qui clament justice et liberté; lis le bilan nécessairement incomplet des méfaits dont est créateur la dictature espagnole en Catalogne et fais toi le commentaire.

Tu jugeras ainsi qui travaille pour le perfectionnement de la civilisation, pour la justice sociale et la paix; et qui excite à la force brutale, à la barbarie, à la guerre toujours injuste et haïssable.

CONTRA LA CULTURA

Espanya és un dels països on la cultura pública està més endarrerida.

En el pressupost d'aquest any, la xifra per Instrucció Pública és d'un *centenar de milions de pessetes*, mentres que la de Guerra i Marina i despeses del Marroc, és de *més de mil milions*.

De molt temps ençà, Catalunya, el país més viu d'Espanya, ve reaccionant fortament i a despit de l'Estat, per contrastar aquesta enorme crisi cultural, i s'ha anat organitzant, espontàniament, ella mateixa.

Les corporacions públiques locals, les associacions particulars, tota mena d'organismes col·lectius, emprengueren aquesta tasca.

Com resultat d'aquest renaixement local, s'ha arribat a una esplèndida floridada d'institucions culturals de tot ordre degudes a l'exclusiva iniciativa de les Corporacions públiques Catalanes i de les associacions particulars.

Aquest magnífic floreixement, aquesta esplèndida presentació d'institucions modernes creades en els darrers vint anys, les quals han produït l'admiració de tot el món, és el que ha fet mal d'ulls al centralisme incapaç i al Directori espanyol que està destruint aquesta obra de reconstrucció i de contribució molt significativa a la cultura universal, sense oferir res en substitució, sense aportar cap projecte, com no siguin d'anulació i persecució.

A continuació donem una visió de conjunt de l'acció destructora del Govern Espanyol:

Institucions creades després de 1907

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. — Comprèn tres seccions; secció històrica-arqueològica; secció filològica i secció de ciències. Sosté laboratoris i classes, concedeix premis i dona acollida a societats científiques com per exemple les Societats de Biologia, de Filosofia i l'institució catalana de Ciències naturals.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA. — Organitzada per l'Institut d'Estudis Catalans. Conté més de 100.000 volums i més de 500 revistes.

UNIVERSITAT INDUSTRIAL. — És un conjunt d'institucions d'ensenyança. Les institucions que fins ara l'havien constituïda son: *Escola d'Indústries tèxtils i tintoreries*. — Grup de grans tallers i laboratoris per la formació de tècnics especialistes (Directors d'indústries tèxtils i tintoreries). *Institut de Química aplicada*. — Compta amb extensos laboratoris i tallers. *Escola Superior de Bells Oficis*. — Creat per formar els tècnics de les Indústries d'art (Ceramistes, Jardiners, Ebanistes, Orfebres, Joiers i Teixidors) compta amb tot l'utilatge necessari, sobre tot el de caràcter pràctic i amb tallers, forns i jardins. *Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada*. — Institució paral·lela a l'Institut de Química aplicada, amb tallers i laboratoris. Comprèn dues escoles: l'*Escola de Directors d'Indústries elèctriques* i la de *Directors d'Indústries mecàniques*. *Escola de Treball*. — És una institució per obrers, perteneixen a les indústries mecàniques, elèctriques, tèxtils, siderúrgiques en general, químiques, i de les arts de construcció (paletes, fusters).

Alumnes en els cursos tècnics de l'Universitat Industrial en 1922: *vuit cents vint i dos*, dels quals el 70 % han passat examen. Alumnes a les altres seccions: *set cents trenta set*.

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA. — Fou creada en 1916 per substituir una vella institució de l'Estat espanyol, enterrament fallida.

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECARIES. — (Per noies).

ESCOLA TÈCNICA D'OFICIS D'ART.

ESCOLA DE CURTITS. — Creada en 1913.

LABORATORI DE PSICOLOGIA EXPERIMENTAL. — Funciona a càrrec de l'Institut d'Estudis Catalans, des de l'any 1922.

ESTUDIS NORMALS. — Creats en 1920, destinat a donar als alumnes que surten de les escoles Normal de l'Estat una formació superior.

EXTENSIO D'ENSENYAMENT TÈCNIC. — És el despatx central d'ensenyança per Correspondència, organitzat en l'Universitat Industrial.

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS. — Creada en 1918 per la formació del professorat de les escoles locals de Comerç.

ESCOLA D'INFERMERES. — Ensenyament teòric i pràctic.

ESCOLA D'ESTIU. — Per als mestres, creada en 1914. Organitza cursos de perfeccionament durant l'estiu i assemblees tècniques.

CURSOS D'INTERCANVI. — Creats en 1914. S'hi han donat uns 50 cursos, per Professors estrangers sobre tota mena de temes. Les personalitats més eminents del món han passat per aquesta càtedra.

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ. — Creada en 1914, té per objecte la formació tècnica de funcionaris públics.

LABORATORI DE FISIOLOGIA. — Aquest laboratori funciona en la Facultat de Medicina, com anexe a la càtedra de fisiologia, està regit per l'Institut d'Estudis Catalans.

BIBLIOTEQUES POPULARS. — Aquestes Biblioteques estan instal·lades en edificis especials i en les viles i pobles secundaris de Catalunya.

SECCIÓ D'ENSENYAMENTS DOMÈSTICS. — Aquesta Secció dona cursos ambulants de menageria, en les viles i pobles de Catalunya. Creat en 1920.

La Mancomunitat ha creat també els serveis tècnics administratius següents:

SERVEI DE CONSERVACIÓ I CATALOGACIÓ DE MONUMENTS.

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA.

TREBALLS PER LA CARTA GEOGRÀFICA.

TREBALLS PER LA CARTA GEOLÒGICA.

TREBALLS PER LA CARTA AGRONÒMICA.

OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS.

La Mancomunitat col·laborava amb l'Ajuntament de Barcelona en la administració i direcció de les fundacions següents:

MUSEUS I COL·LECCIÓ DE CIÈNCIES NATURALS.

MUSEUS D'ART I D'ARQUEOLOGIA.

LABORATORIS I BIBLIOTEQUES I COMITÉS DE RECERCA.

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC. — Creada en 1913. Cursos de declamació, Història de l'Art, del Vestir, etc., i escenografia.

★

De totes aquestes organitzacions fins avui han sigut totalment suprimides les següents:

ESCOLA SUPERIOR DE BELLS OFICIS.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA.

ESTUDIS NORMALS.

EXTENSIO D'ENSENYAMENTS TÈCNICS.

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS.

ESCOLA D'INFERMERES.

ESCOLA D'ESTIU.

CURSOS D'INTERCANVI.

SECCIÓ D'ENSENYAMENT DOMÈSTIC.

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ.

ESCOLA GRADUADA DE LA MANCOMUNITAT.

ESCOLA D'INDÚSTRIES I DE COMERÇ.

COMITÈ D'EDUCACIÓ GENERAL.

PUBLICACIÓ DEL BUTLLETÍ DELS MESTRES.

PUBLICACIÓ DE LA COL·LECCIÓ MINERVA.

PUBLICACIÓ DELS QUADERNS D'ESTUDI.

Pretextant de reorganitzar-les i treient-los-li el personal que les ha creades, per poder-les sotmetre als tipus uniformes de l'Estat, estan amenaçades de mort les institucions següents:

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS.

ESCOLA D'INDÚSTRIES TÈXTELS.

ESCOLA DE CURTITS.

INSTITUT DE QUÍMICA APLICADA.

ESCOLA TÈCNICA D'ARTS I OFICIS.

INSTITUT DE MECÀNICA I ELECTRICITAT APLICADES.

ESCOLA DE TREBALL.

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA.

LABORATORI DE PSICOLOGIA I FISIOLOGIA.

El Laboratori de Psicologia fou qualificat de ridícul en un rapport oficial. És dubtava de la capacitat i fins de la honorabilitat professional del seu director. S'el criticava de publicar els resultats de les seves investigacions en *L'Année Psychologique* i d'ésser col·laborador de La Sorbonne. Resultat de tal afront més de cent trenta professors de la Universitat Industrial li dirigiren un missatge de simpatia. Les Autoritats els comminaren a rectificar i com si refusessin els van destituir en massa.

★

CONTRE LA CULTURE

L'Espanya est un des pays où la culture publique est le plus arriérée.

Dans le budget actuel, le chiffre pour l'instruction publique est de *117 millions de piécettes*; celui de guerre et marine et les dépenses au Maroc est de *plus de 800 millions*.

Depuis bien de temps la Catalogne, le pays le plus vivant de l'Espanya, éprouva une forte réaction et s'organisa elle-même, spontanément, au dépit de l'Etat, pour faire face à cette énorme crise culturelle.

Les corporations publiques locales, les associations privées, toute sorte d'organismes collectifs se mirent à la tâche.

Comme résultat de cette renaissance locale, on a eu une splendide éclosion d'institutions de culture de toute sorte dues à l'initiative exclusive des corporations publiques catalanes et des associations privées.

Ce magnifique relèvement, ce splendide étalage d'institutions modernes, créées en vingt ans, qui soulèvent l'admiration de tout le monde, c'est ce qui a fait mal aux yeux du centralisme incapable, et le Directoire espagnol vient de détruire cette œuvre de reconstruction et d'une contribution très significative à la culture universelle, sans rien offrir en substitution, sans apporter aucun projet, sauf celles d'annulation et persécution.

Nous donnons seulement une vue d'ensemble de l'action destructrice du gouvernement espagnol:

Institucions creades després de 1907

INSTITUT D'ETUDES CATALANES. — Il comprend trois sections; section historique-archéologique, section philologique, section des sciences. Entretien des laboratoires et des séminaires, accorde des prix et accueille des sociétés scientifiques telles que la Société de Biologie, la Société de Philosophie, l'Institut Catalane des Sciences Naturelles, etc.

BIBLIOTHÈQUE DE CATALOGNE. — Elle a été organisée par l'Institut d'Etudes Catalanes. Compte plus de cent mille volumes et plus de 500 revues.

UNIVERSITÉ INDUSTRIELLE. — C'est un ensemble d'institutions d'enseignement. Les institutions l'ayant constituée jusqu'à la date sont les suivantes: *Ecole d'Industries Textiles et Teintureries*. — Groupe de grands ateliers et des laboratoires pour la formation de techniciens spécialistes (Directeurs d'Industries Textiles et Teintureries). *Institut de Chimie appliquée*. — Comprend de très vastes laboratoires et ateliers. *Ecole Supérieure des Beaux Métiers*. — Créée pour former les techniciens des industries d'art (Ceramistes, Jardiniers, Ebénistes, Orfèvres, Arts du Tissage). Elle a tout l'outillage nécessaire, surtout celui de caractère pratique; des ateliers, des fours, des jardins. *Institut d'Electricité et de Mécanique appliquées*. — Institution parallèle à l'Institut de Chimie appliquée, avec des ateliers et des laboratoires. Comprend deux écoles: l'Ecole de Directeurs d'Industries Electriques, et l'Ecole de Directeurs d'Industries Mécaniques. *Ecole du Travail*. — Est une institution pour ouvriers appartenant aux industries mécaniques, électriques, textiles, sidérurgiques en général, chimiques et des arts de la construction (maçons, menuisiers).

Elèves aux cours techniques de l'Université Industrielle en 1922: *huit cent vingt deux*, dont les 70 % ayant passé des examens. Elèves aux autres sections: *sept cent trente sept*.

ECOLE SUPÉRIEURE D'AGRICULTURE. — Elle fut créée en 1916 pour substituer une ancienne institution de l'Etat, entièrement déchu.

ECOLE SUPÉRIEURE DE BIBLIOTHÉCAIRES. (Pour de jeunes filles).

ECOLE TECHNIQUE DE MÉTIERS D'ART.

ECOLE DE TANNERIE. — Fut instaurée en 1913.

LABORATOIRE DE PSYCHOLOGIE EXPERIMENTALE. — Son fonctionnement, à la charge de l'Institut d'Etudes Catalanes, date de 1922.

ETUDES NORMALES. — Créées en 1920. Destinées à donner aux élèves qui sortent des Ecoles Normales de l'Etat une formation supérieure.

EXTENSION D'ENSEIGNEMENT TECHNIQUE. C'est le bureau central des enseignements par correspondance organisés à l'Université Industrielle.

ECOLE DES HAUTES ETUDES COMMERCIALES. — Créée en 1918 pour la formation du professorat des écoles locales de Commerce.

ECOLE D'INFIRMIÈRES. — Enseignement théorique et pratique.

ECOLE D'ETÉ. — Pour des instituteurs, créée en 1914. Elle organise des cours de perfectionnement pendant l'été et des assemblées techniques.

COURS D'INTERCHANGE. — Créés en 1914. On a donné environ 50 cours par des professeurs étrangers sur toute sorte de matières. Les personnalités les plus éminentes du monde entier ont défilé par cette chaire.

ECOLE D'ADMINISTRATION. — Créée en 1914, son objet est la formation technique des fonctionnaires publics.

LABORATOIRE DE PHYSIOLOGIE. — Ce laboratoire fonctionne à la Faculté de Médecine comme annexe à la chaire de Physiologie. Il est régi par l'Institut d'Etudes Catalanes.

BIBLIOTHÈQUES POPULAIRES. — Ces Bibliothèques sont installées en des édifices *ad hoc* dans des villes et des communes secondaires de Catalogne.

SECTION D'ENSEIGNEMENT DOMESTIQUE. — Cette section donne des cours ambulants d'enseignement ménager dans les villes et villages de Catalogne. Créée en 1920.

La Mancommunauté a créé aussi les services technico-administratifs suivants:

SERVICE DE CONSERVATION ET CATALOGATION DE MONUMENTS.

SERVICE MÉTÉOROLOGIQUE DE CATALOGNE.

TRAVAUX POUR LA CARTE GÉOGRAPHIQUE.

TRAVAUX POUR LA CARTE GÉOLOGIQUE.

TRAVAUX POUR LA CARTE AGRONOMIQUE.

OFFICE DES ETUDES JURIDIQUES.

La Mancommunauté collabore avec la Municipalité de Barcelone dans l'administration et la direction des fondations suivantes:

MUSÉES ET COLLECTIONS DE SCIENCES NATURELLES.

MUSÉES D'ART ET D'ARCHÉOLOGIE.

LABORATOIRES, BIBLIOTHÈQUES ET COMITÉS DE RECHERCHE.

ECOLE CATALANE D'ART DRAMATIQUE. — Créée en 1913. Cours de déclamation, histoire de l'art, du costume, etc. Scénographie.

★

De toutes ces organisations, ont été, totalement supprimées, à l'heure présente, celles qui suivent:

ECOLE SUPÉRIEURE DES BEAUX-MÉTIERES.

SERVICES TECHNIQUES D'AGRICULTURE.

ETUDES NORMALES.

EXTENSION D'ENSEIGNEMENT TECHNIQUE.

ECOLE DES HAUTES ETUDES COMMERCIALES.

ECOLE D'INFIRMIÈRES.

ECOLE D'ETÉ.

COURS D'INTERCHANGE.

SECTION D'ENSEIGNEMENT DOMESTIQUE.

ECOLE D'ADMINISTRATION.

ECOLE GRADUÉE DE LA MANCOMMUNAUTÉ.

ECOLE D'INDÚSTRIES ET DE COMMERCE.

COMITÈ D'EDUCACIÓ GENERAL.

PUBLICACIÓ DU BULLETÍ DELS MESTRES.

PUBLICACIÓ DE LA COL·LECCIÓ MINERVA.

PUBLICACIÓ DELS QUADERNS D'ESTUDI.

Sous prétexte de les réorganiser et en leur enlevant le personnel qui les a créés pour les soumettre aux types uniformes de l'Etat, sont menacées de mort, les institutions suivantes:

INSTITUT D'ETUDES CATALANES.

ECOLE D'INDÚSTRIES TÈXTELS.

ECOLE DE TANNERIE.

INSTITUT DE QUÍMICA APLICADA.

ECOLE TECHNIQUE DE MÉTIERS D'ART.

INSTITUT D'ELECTRICITAT ET DE MECANIQUE APLICADES.

ECOLE DU TRAVAIL.

ECOLE SUPÉRIEURE D'AGRICULTURE.

LABORATOIRE DE PSYCHOLOGIE.

LABORATOIRE DE PHYSIOLOGIE.

Le Laboratoire de Psychologie fut estimé ridicule, dans un rapport officiel, par l'un des conseillers de la Mancommunauté nommés par le Directoire.

On doutait de la capacité et même de l'honorabilité professionnelle de son Directeur. On le blâmait de publier les résultats de ses recherches à l'*Année Psychologique* et de collaborer avec la Sorbonne. Comme suite à cet affront, plus de cent trente professeurs de l'Université Industrielle lui adressèrent une lettre de sympathie. Ils furent sommés par les autorités de se rectifier et comme ils s'y refusèrent, on les congédia en masse.

★

Cultura Municipal

Fins avui les Institucions de cultura municipal no han estat destruïdes, però de moltes s'ha deturat el seu desenvolupament :

Les ESCOLES DE DEFICIENTS DE VILLA JOANA han cessat de funcionar durant l'estiu.

L'EDIFICACIÓ ESCOLAR ha estat sospesa. Els alumnes de l'ESCOLA DE MAR han estat obligats a pagar una quota.

Les subvencions a Institucions d'alta cultura, com l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, UNIVERSITAT INDUSTRIAL, etc., han estat suprimides.

Totes les Institucions en general han sofert perjudicis, car el pressupost de cultura ha sigut reduït sota pretext de fer economies.

Institucions de caràcter privat

Les institucions de caràcter privat són, a Catalunya, molt nombroses. Prenen d'ordinari la forma d'associacions, i ultra llurs organitzacions d'esport, de música, etc., tenen seccions d'ensenyança ja per infants ja per a obrers.

Citem en especial les associacions de caràcter musical i els orfeons, dels quals a Catalunya n'hi ha més de 80 que representen una massa de més de 8.000 cantaires; les institucions de turisme amb el Centre Excursionista de Catalunya al capdavant el qual existeix des de fa més de cinquanta anys i ha estat un benemèrit propulsor dels estudis històrico-geològics, encoratjant l'estudi de la geografia i geologia catalanes.

Les més importants institucions d'aquest ordre són les següents :

ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA. — Subvenciona més de 30 escoles privades de caràcter modern la majoria, i algunes d'elles molt importants. Organitza colònies escolars per infants pobres. Publica llibres escolars i construeix material pedagògic. Envia pensionats a l'estranger.

Aquesta institució compta amb més de cent delegacions en viles i pobles de Catalunya i una cinquantena a l'estranger, entre les colònies catalanes. Té uns 700 associats col·lectius entre els quals els municipis més importants de Catalunya. En cinc anys ha sextuplicat els seus associats individuals que són 12.000 en nombre.

Aquesta entitat, doncs, ha estat tan-cada, ses trenta escoles corren el risc de desaparèixer, sa biblioteca està clausurada, ses cursos suprimits, la publicació dels seus llibres interrompuda, son comitè tècnic ha cessat de funcionar.

ESTUDIS UNIVERSITARIS CATALANS. — Aquesta associació fou creada en 1902 a resultes d'un Congrés Universitari Català. Ultra diversos cursos lliures d'Arqueologia Catalana, Filologia Romana, de Filosofia, d'Història del Dret, d'Economia Política, de Geologia, etc., que havia organitzat durant diversos anys, ses càtedres permanents son les de Dret Civil Català, Història de Catalunya i Literatura Catalana. Aquesta entitat publica una revista.

També ha estat intervinguda pel Govern dictatorial.

CENTRE AUTONOMISTA DELS DEPENDENTS DEL COMERÇ I DE LA INDUSTRIA. — Aquesta organització casala de tots els empleats de Catalunya, compta amb més de 20.000 socis. Realitza una acció cultural intensa, per ses seccions d'esport, de turisme, d'esbarjo, etc., i sobre tot per ses Escoles Mercantils on assisteixen més d'un miler d'alumnes. El Centre ocupa un gran edifici de sa propietat i posseïx encara altres edificis de caràcter deportiu, entre altres un magnific Club flotant al port de Barcelona. La fundació del Centre data de 1902.

Aquest Centre ha estat clausurat i després tornat a obrir pel funcionament dels cursos, però les mesures arbitràries han obstruït sempre les altres activitats del Centre.

INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR PER A LA DONA. — Es una gran institució de caràcter social i escolar per a la dona. Compta amb un edifici de sa propietat amb més de 70 sales de cursos i instal·lacions diverses; una gran biblioteca amb servei de lectura a domicili i una sala per 60 lectors.

Aquest Institut ha rebut comminacions per fer-lo contribuir a les recepcions i festes reials i ha estat obligat a canviar el seu títol en llengua espanyola sota menaça de clausura.

ATENEU ENCICLOPÈDIC POPULAR. — Es una institució modesta, però tot significativa. Fou creada en 1900 per l'organit-

zació de cursos d'extensió universitària a favor dels obrers. A l'hora actual és el fogar més noble de les aspiracions culturals dels obrers catalans.

Ha estat també clos pel Directori i després reobert, però amb obstacles per la seva obra de cultura. En agost de 1924 i en diverses ocasions després, han estat interdites diverses sèries de conferències generals i tècniques sota menaça de clausurar l'Ateneu si s'entestava a proseguir la seva actuació.

Demès, hom ha prohibit els cursos de llengua catalana en totes les institucions privades, i hom ha sotmès les institucions particulars a tota mena de vexacions. Una de les darreres ha estat l'ordre de registrar en un termini de 15 dies a la prefectura el nom de les institucions en llengua espanyola, declarant *tancades i disoltes ipso facto* totes aquelles que deixarien de complir aquesta ordre dintre el termini fixat.

Hom ha suprimit encara els vint i un periòdics següents :

- La Falç, de Balaguer.
- Sempre Avant!, de Borges-Blanques.
- Arenys i sa Comarca, d'Arenys de Mar.
- El Pí de les tres branques, de Berga.
- L'Estat Català, i
- La Tralla, de Barcelona.
- Empordà Federal, i
- Alt Empordà, de Figueres.
- Priorat, de Falset.
- L'Eco d'Igualada.
- Muntanyes Empordaneses, de Llers.
- El Seny Gros, i
- La Nova Conca, de Montblanc.
- La Comarca, d'Olot.
- Galanies, de Mataró.
- El Camp de Tarragona, de Tarragona.
- El Diari de Tortosa, de Tortosa.
- Foment, diari de Reus.
- El Baluart, de Sitges.
- Pàtria, de Valls.
- La Mainada, per a infants, de Barcelona.

i suspesos temporalment o multats :

- Diario de Barcelona,
- La Veu de Catalunya, i
- El Correo Catalán, de Barcelona.
- Diario de Gerona, i
- El Gironès, de Girona.
- El Llamp, de Gandesa.
- El Francolí, d'Esplugas de Francolí.
- Diari de Mataró, de Mataró.
- El Deber, d'Olot.
- La Lluita, de Rubí.
- La Veu de Tarragona, de Tarragona.
- Joventut, de Valls.

Entitats clausurades

- Centre Català,
- Joventut Nacionalista Radical,
- Acadèmia Catòlica,
- Ateneu Enciclopèdic Popular,
- Joventut Nacionalista, i
- Bloc Nacionalista, de Sabadell.
- Joventut Nacionalista Obrera « Patria Nova »,
- Joventut Nacionalista « La Falç »,
- Joventut Nacionalista « Pau Clarís »,
- Centre Nacionalista del Districte II,
- Casal Democràtic Nacionalista,
- Casal Nacionalista Martinenc,
- Casal Nacionalista Guinardorenc,
- Centre Nacionalista Democràtic del Clot,
- Casal Nacionalista del Districte II,
- Ateneu Nacionalista de La Sagrera,
- Ateneu Nacionalista « Verdaguer »,
- Ateneu Nacionalista del Districte V,
- Agrupació Nacionalista « Els Montserratins »,
- Germanor Catalanista,
- Acció Catalana,
- Casal Autonomista de Sant Gervasi,
- Casal Català Lliberal del Districte II,
- Ateneu Nacionalista « Barcelona Vella »,
- Joventut Nacionalista del Poblet,
- Joventut Nacionalista del Districte VI,
- Nostre Casal, i
- Nostra Parla, de Barcelona.
- Joventut Nacionalista, i
- Associació Nacionalista, de la Barceloneta.
- Casal Català Nacionalista,
- Agrupació Catalanista Graciensa,
- Centre Nacionalista Republicà, i
- Ateneu Nacionalista del Districte VIII, de Gracia.
- Agrupació Democràtica Nacionalista, d'Alella.
- Agrupació Nacionalista del Penedès,
- Centre Nacionalista, i
- Bloc Nacionalista, de Vilafranca del Penedès.
- Buldroc Democràtic Nacionalista, i
- Centre Català, de Vilanova i Geltrú.
- Associació Nacionalista, de Terrassa.
- Centre Nacionalista Català, i
- Joventut Nacionalista, de Sitges.
- Centre Pinedenc, de Pineda.

Culture de la Municipalité

Jusqu'à l'heure présente, les institutions de culture de la Municipalité n'ont été détruites, mais quelques-unes ont été arrêtées dans leur développement :

Les ECOLES DE DÉFECTUEUX DE « VILA JOANA » ont cessé de fonctionner pendant l'été.

L'EDIFICATION SCOLAIRE a été arrêtée. Les élèves de l'ECOLE DE MER ont été forcés de payer une quote-part.

Les subvention aux Institutions de haute culture comme l'INSTITUT D'ETUDES CATALANES, l'UNIVERSITÉ INDUSTRIELLE, etc. ont été supprimées.

Toutes les institutions en général ont souffert des dommages, le budget de culture ayant été réduit sous prétexte de faire des économies.

Institucions de caràcter privat

Les institucions d'enseignement de caractère privé sont, en Catalogne, très nombreuses. Elles prennent d'ordinaire la forme d'associations; et outre leurs organisations de sport, de musique, etc., elles comprennent des sections d'enseignement, soit pour des enfants, soit pour des ouvriers.

Signalons tout spécialement les associations de caractère musical (il y a en Catalogne plus de 80 orphéons représentant un ensemble de plus de 8.000 chanteurs), et celles de tourisme, avec le « Centre Excursionista de Catalunya » à la tête, qui existe depuis plus de cinquante ans et a été un pionnier de l'éducation historico-archéologique, en encourageant l'étude de la géographie et de la géologie catalanes.

Ces institutions les plus importantes sont :

ASSOCIATION D'ENCOURAGEMENT DE L'ENSEIGNEMENT CATALAN. — Elle subventionne plus de 30 écoles privées de caractère moderne pour la plupart, et quelques-unes très importantes. Elle organise des colonies scolaires pour des enfants pauvres. Elle publie des livres scolaires et construit du matériel d'enseignement. Elle envoie des pensionnés à l'étranger.

Elle compte plus de cent délégations dans des villes et communes de Catalogne et quelque 50 à l'étranger, parmi les colonies de Catalans. Elle a vers les 700 associés collectifs, parmi lesquels les municipalités les plus importantes de Catalogne. En cinq années, elle a sextuplé ses associés individuels, qui sont au nombre de 12.000.

Elle a été close, ses trente écoles sont en danger de disparaître, sa bibliothèque est fermée, ses cours sont supprimés, la publication de ses livres est interrompue, son bureau technique a cessé de fonctionner.

ETUDES UNIVERSITAIRES CATALANES. — Cette association fut créée en 1902 à la suite d'un Congrès universitaire catalan. Outre plusieurs cours libres d'Archéologie catalane, de Philologie romane, de Philosophie, d'Histoire du Droit public, d'Economie politique, de Géologie, etc., qu'elle avait organisés pendant diverses années, ses chaires permanentes sont celles de Droit civil catalan, d'Histoire de la Catalogne et d'Histoire de la Littérature catalane. Elle publie une revue.

CERCLE AUTONOMISTE DES EMPLOYÉS DU COMMERCE ET DE L'INDUSTRIE. — C'est une organisation représentative des employés de toute la Catalogne, avec plus de 20.000 adhérents. Elle réalise une action culturelle intense, par ses sections de sport, de tourisme, de récréation, etc., et surtout par ses Ecoles mercantiles où assistent plus d'un millier d'élèves. Le Cercle occupe un grand édifice de sa propriété, acquis par les associés; il possède aussi d'autres immeubles de caractère sportif, entre autres un magnifique Club flottant au port de Barcelone. La fondation du cercle date de 1902.

Il a été clos puis réouvert pour le fonctionnement des cours, mais des mesures arbitraires ont entravé les autres activités du cercle.

INSTITUT DE CULTURE ET BIBLIOTHÈQUE POPULAIRE POUR LA FEMME. — C'est une grande institution de caractère social et scolaire, pour la femme. Elle compte aujourd'hui un édifice de sa propriété avec plus de 70 salles de cours et installations diverses; une grande Bibliothèque avec service de lecture à domicile et une salle pour 60 lectrices.

Il a reçu des intimations pour contribuer à des réceptions et fêtes royales et a été forcé d'enregistrer son titre social en langue espagnole sous menace de fermeture.

ATHÉNÉE ENCICLOPÉDIQUE POPULAIRE. — C'est une institution modeste, mais toute significative. Elle fut créée en 1900

pour l'organisation de cours d'Extension universitaire pour des ouvriers, et à l'heure actuelle, elle est le foyer le plus noble des aspirations culturelles des ouvriers catalans.

Cet athénée a été clos par le Directoire, puis réouvert, mais on entrave toujours son action de culture. En août 1924 ont été empêchées des séries de conférences générales et techniques sous menace de clôturer de nouveau l'Athénée s'il s'entêtait à continuer cette action.

De plus, on a empêché les cours de langue catalane dans les institutions privées et on les a soumis à toute sorte de vexations. Une des dernières a été l'ordre d'enregistrer dans un délai de quinze jours à la préfecture le nom des institutions en langue espagnole en déclarant fermées et dissoutes ipso facto celles qui n'auraient pas accompli cet ordre dans le délai fixé.

De plus, on a supprimé les vingt et un journaux catalans suivants :

- La Falç, de Balaguer.
- Sempre Avant! de Borges-Blanques.
- Arenys i sa Comarca, d'Arenys de Mar.
- El Pí de les tres branques, de Berga.
- L'Estat Català, et
- La Tralla, de Barcelona.
- Empordà Federal, et
- Alt Empordà, de Figueres.
- Priorat, de Falset.
- L'Eco d'Igualada.
- Muntanyes Empordaneses, de Llers.
- El Seny Gros, et
- La Nova Conca, de Montblanc.
- La Comarca, d'Olot.
- Galanies, de Mataró.
- El Camp de Tarragona, de Tarragona.
- El Diari de Tortosa, de Tortosa.
- Foment, diari de Reus.
- El Baluart, de Sitges.
- Pàtria, de Valls.
- La Mainada, per infants, de Barcelona.

et supprimés temporellement et saisis d'amendes :

- Diario de Barcelona,
- La Veu de Catalunya, et
- El Correo Catalán, de Barcelona.
- Diario de Gerona, et
- El Gironès, de Girona.
- El Llamp, de Gandesa.
- El Francolí, d'Esplugas de Francolí.
- Diari de Mataró, de Mataró.
- El Deber, d'Olot.
- La Lluita, de Rubí.
- La Veu de Tarragona, de Tarragona.
- Joventut, de Valls.

Liste des Associations privées ayant été dissoutes ou fermées

- Centre Català,
- Joventut Nacionalista Radical,
- Acadèmia Catòlica,
- Ateneu Enciclopèdic Popular,
- Joventut Nacionalista, et
- Bloc Nacionalista, de Sabadell.
- Joventut Nacionalista Obrera « Patria Nova »,
- Joventut Nacionalista « La Falç »,
- Joventut Nacionalista « Pau Clarís »,
- Centre Nacionalista del Districte II,
- Casal Democràtic Nacionalista,
- Casal Nacionalista Martinenc,
- Casal Nacionalista Guinardorenc,
- Centre Nacionalista Democràtic del Clot,
- Casal Nacionalista del Districte II,
- Ateneu Nacionalista de La Sagrera,
- Ateneu Nacionalista « Verdaguer »,
- Ateneu Nacionalista del Districte V,
- Agrupació Nacionalista « Els Montserratins »,
- Germanor Catalanista,
- Acció Catalana,
- Casal Autonomista de Sant Gervasi,
- Casal Català Lliberal del Districte II,
- Ateneu Nacionalista « Barcelona Vella »,
- Joventut Nacionalista del Poblet,
- Joventut Nacionalista del Districte VI,
- Nostre Casal, et
- Nostra Parla, de Barcelona.
- Joventut Nacionalista, et
- Associació Nacionalista, de la Barceloneta.
- Casal Català Nacionalista,
- Agrupació Catalanista Graciensa,
- Centre Nacionalista Republicà, et
- Ateneu Nacionalista del Districte VIII, de Gracia.
- Agrupació Democràtica Nacionalista, d'Alella.
- Agrupació Nacionalista del Penedès,
- Centre Nacionalista, et
- Bloc Nacionalista, de Vilafranca del Penedès.
- Buldroc Democràtic Nacionalista, et
- Centre Català, de Vilanova i Geltrú.
- Associació Nacionalista, de Terrassa.
- Centre Nacionalista Català, et
- Joventut Nacionalista, de Sitges.
- Centre Pinedenc, de Pineda.

Centre Nacionalista Republicà, i Joventut Nacionalista, de Manresa. Centre Catalanista, de Molins de Rei. Centre Català Autonomista de Navarres. Centre Nacionalista del Vallès, Joventut Nacionalista del Vallès, i Centre Nacionalista, de Granollers. Centre Regionalista, Joventut Nacionalista, Círcol Lloberes, i Unió Esportiva, d'Arenys de Mar. Associació « Joventut Nacionalista » de Rubí. Casal Català, d'Arenys de Munt. Joventut Nacionalista, de Sant Feliu de Torelló. Esquerra Catalana, d'Igualada. Joventut Nacionalista, de Sallent. Associació Nacionalista, de Masnou. Joventut Nacionalista, de Sant Feliu de Llobregat. Joventut Nacionalista, del Bruch. Centre Autonomista, de Sant Celoni. Casal Català, de Caldetes. Avenç Nacionalista, i Associació Nacionalista, de Caldes de Montbui. Associació Nacionalista, de Calella. Centre Nacionalista, de Prat de Llusanès. Foment Nacionalista Català, de Moià. Casal Catalanista, de Mataró. Agrupació Nacionalista, de La Granada. Ateneu Nacionalista, d'Esparreguera. Centre Nacionalista, de Cardedeu. Federació Democràtica Nacionalista, de Cornellà. Joventut Nacionalista, de Canet de Mar. Lliga Regionalista, de Santa Coloma de Gramanet. Casal Català, de Tiana. Centre Nacionalista, de Torrelles de Foix. Agrupació Catalanista, i Joventut Nacionalista, de Berga. Joventut Nacionalista, i Centre Nacionalista, de Sant Boi del Llobregat. Centre Catalanista, de Castellví de Llusanès. Gent Nova, i Lliga Regionalista, de Badalona. Catalunya Vella, de Vic. Centre Catòlic, de St. Vicens dels Horts. El Foment, de Ribes del Fresser. Centre Regionalista, de Vallgorguina. Unió Catalanista, de Sant Pau d'Ordal. Casal Nacionalista, de Sentmenat. Centre Català, de Sant Vicens de Llanvaneres. Ateneu Nacionalista, de Castell-lladrell (Navàs). Federació Nacionalista de la Costa de Llevant, de Mataró. Esbart Nacionalista, de Sant Feliu de Torelló. Foment Català, de Sant Pere de Torelló.

Joventut Nacionalista, de Sant Iscle de Vallalta. Centre Nacionalista, de Viladecans. Agrupació Nacionalista, de Tarradell. Comitè d'Agrupació Catalanista, de Santa Maria d'Olost. Joventut Nacionalista, de Sant Quintí de Mediona. Associació Nacionalista « Rafel de Casanova », de Manlleu. Joventut Nacionalista, de Sant Pere de Riudevilles. Casal Nacionalista, de Sant Llorenç Savalls. Centre Català, d'Organyà. Lliga Regionalista, de Tarragona. Foment Republicà Nacionalista, i Centre Autonomista de Dependents, de Reus. Agrupació Democràtica Nacionalista, de Vendrell. Joventut Catalana, de Tous. Joventut Nacionalista Radical, Centre Catalanista de Girona i sa Comarca, Centre Republicà, Casa de Família, Biblioteca Popular de la Dona, i Joventut Nacionalista, de Girona. L'Escut Emporità, de La Bisbal. Centre Nacionalista, i Sindicat Agrícola, de Castelló d'Empúries. Centre Nacionalista, i Foment de Cultura i Esports, de Banyoles. Centre Català, i Ateneu, de Borrassà. Centre Nacionalista del Alt Empordà, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, i Centre d'Unió Federal, de Figueras. Casal Català, d'Olot. Ateneu Familiar, de Riudarenes. Centre Nacionalista, de Crespià. Centre Nacionalista, d'Esponellà. Joventut Catalanista, de Lleida. Joventut Catalanista, i Círcol Republicà, de Borges-Blanques. Joventut Nacionalista, de Balaguer. Joventut Esportiva « Catalunya », de Solsona. Lliga Regionalista, de Santa Coloma de Farnés. Lliga Nacionalista, de Santa Coloma de Queralt.

El Camp d'Esports del Futbol Club Barcelona, ha estat clausurat durant sis mesos, per manifestacions catalanistes.

Igualment la gran entitat coral de l'Orfeó Català ha estat tancada per considerar sedicioses les velles cançons populars de la terra.

CONTRA ELS CATALANS PATRIOTES

Actualment passen d'un centenar els catalans que han estat empresonats pel Directori acusats de separatisme. Molts d'ells estan encara a la presó pendent dels tribunals militars i consells de guerra. Alguns sofreixen ja condemna, altres estan a punt d'ésser definitivament condemnats amb les penes més severes.

Cal encara recordar que foren també empresonats i processats més de doscents batlles i regidors per haver votat la proposició del « Centre Autonomista de Dependents » de Barcelona, proclamant la nacionalitat catalana. També foren empresonats la majoria dels components de les Juntes de dit Centre.

Els patriotes catalans que viuen exilats i processats pel Directori passen d'una quarantena. Entre ells cal esmentar la Junta en plè del Col·legi d'Advocats de Barcelona que com tothom sap han estat deportats per no voler sucumbir a les imposicions arbitràries del Directori. Més de doscents advocats de Barcelona han sigut penyorats i embargats per haver aprovat l'acord de la seva Junta de Col·legi, que no volgué redactar en castellà, tal com li ordenava el Governador de Barcelona, Carles Lossada, la seva Guia anual, que es redactava en català.

Son a centenars els catalans que han optat per refugiar-se a l'estranger especialment a França, davant la vergonya de viure sota un règim tan despòtic i preferint l'exil a una detracció dels seus ideals més cars.

La fúria obsceada del Directori no ha respectat tampoc ni la clerecia ni l'Església, malgrat les seves contínues al·lusions simbòliques entre el Tron i l'Altar.

El Doctor Mossén Joan Fusté, per exemple, beneficiat de l'Església del Carme de Girona ha estat detingut per la policia estant revestit i dins l'església, conduït a l'Inspecció de Vigilància, pegat barbarament i insultat i essent obligat a agenollar-se davant de dues senyores per haver-les reptat dintre l'església

per la seva immodèstia en el vestir. El Governador de Girona, Artur Carsi, va insultar-lo, arribant a tractar-lo d'assassí, i va multar-lo amb 500 pessetes.

Un sens fi de clergues encara, han sofert registres, incautacions de correspondència, essent molts d'ells cominats a predicar en castellà i a ensenyar-hi la doctrina als infants.

Han estat i continuen essent innumbrables els registres fets per la policia espanyola en tots els indrets de Catalunya, a tota mena de persones, domicilis i institucions, essent molts d'ells seguits de detenció i multes.

Entre ells cal citar els que han estat fets a diverses dependències de la facultat de Medicina de Barcelona, els dels Palaus Episcopals de Tarragona i Seu d'Urgell i darrerament el del famós Monestir de Montserrat, l'Abat del qual ha tingut de sortir del Monestir després d'ésser cominat pel Directori amb el desterro, i el registre domiciliari i empresonament d'un dels advocats defensors que actuaren en el recent procés de Garraf.

Darrerament ha estat suspès el sopar de gala que la Federació Catalana de Futbol havia organitzat en obsequi dels jugadors francesos que, formant la Selecció de París, havien jogat a Barcelona contra la Selecció Barcelonina, pel sol motiu d'estar redactades en llengua catalana les targes d'invitació.

★

Hom no finiria mai aquesta llista d'ofenses contra Catalunya. L'opinió mundial no obstant, amb el que venim de dir ja sabrà fer la deducció exacta del que representa la lluita del poble català contra l'Espanya opressor. Nosaltres no demanem altra cosa que la justícia sigui feta i que el nostre ideal de llibertat col·lectiva sigui realitzat. *Catalunya pels catalans* és el nostre crit de pau o de guerra segons que ens donguin camins legals a seguir o ens obliguin a emprar d'altres mitjans heroics.

Centre Nacionalista Republicà, et Joventut Nacionalista, de Manresa. Centre Catalanista, de Molins de Rei. Centre Català Autonomista, de Navarres. Centre Nacionalista del Vallès, Joventut Nacionalista del Vallès, et Centre Nacionalista, de Granollers. Centre Regionalista, Joventut Nacionalista, Círcol Lloberes, et Unió Esportiva, d'Arenys de Mar. Associació « Joventut Nacionalista », de Rubí. Casal Català, d'Arenys de Munt. Joventut Nacionalista, de Sant Feliu de Torelló. Esquerra Catalana, d'Igualada. Joventut Nacionalista, de Sallent. Associació Nacionalista, de Masnou. Joventut Nacionalista, de Sant Feliu de Llobregat. Joventut Nacionalista, del Bruch. Centre Autonomista de Sant Celoni. Casal Català, de Caldetes. Avenç Nacionalista, et Associació Nacionalista, de Caldes de Montbui. Associació Nacionalista, de Calella. Centre Nacionalista, de Prat de Llusanès. Foment Nacionalista Català, de Moià. Casal Catalanista, de Mataró. Agrupació Nacionalista, de La Granada. Ateneu Nacionalista, d'Esparreguera. Centre Nacionalista, de Cardedeu. Federació Democràtica Nacionalista, de Cornellà. Joventut Nacionalista, de Canet de Mar. Lliga Regionalista, de Santa Coloma de Gramanet. Casal Català, de Tiana. Centre Nacionalista, de Torrelles de Foix. Agrupació Catalanista, et Joventut Nacionalista, de Berga. Joventut Nacionalista, et Centre Nacionalista, de Sant Boi del Llobregat. Centre Catalanista, de Castellví de Llusanès. Gent Nova, et Lliga Regionalista, de Badalona. Catalunya Vella, de Vic. Centre Catòlic, de St. Vicens dels Horts. El Foment, de Ribes del Fresser. Centre Regionalista, de Vallgorguina. Unió Catalanista, de Sant Pau d'Ordal. Casal Nacionalista, de Sentmenat. Centre Català, de Sant Vicens de Llanvaneres. Ateneu Nacionalista, de Castell-lladrell (Navàs). Federació Nacionalista de la Costa de Llevant, de Mataró. Esbart Nacionalista, de Sant Feliu de Torelló. Foment Català, de Sant Pere de Torelló.

Joventut Nacionalista, de Sant Iscle de Vallalta. Centre Nacionalista, de Viladecans. Agrupació Nacionalista, de Tarradell. Comitè d'Agrupació Catalanista, de Santa Maria d'Olost. Joventut Nacionalista, de Sant Quintí de Mediona. Associació Nacionalista « Rafel de Casanova », de Manlleu. Joventut Nacionalista, de Sant Pere de Riudevilles. Casal Nacionalista, de Sant Llorenç Savalls. Centre Català, d'Organyà. Lliga Regionalista, de Tarragona. Foment Republicà Nacionalista, et Centre Autonomista de Dependents, de Reus. Agrupació Democràtica Nacionalista, de Vendrell. Joventut Catalana, de Tous. Joventut Nacionalista Radical, Centre Catalanista de Girona i sa Comarca, Centre Republicà, Casa de Família, Biblioteca Popular de la Dona, et Joventut Nacionalista, de Girona. L'Escut Emporità, de La Bisbal. Centre Nacionalista, et Sindicat Agrícola, de Castelló d'Empúries. Centre Nacionalista, et Foment de Cultura i Esports, de Banyoles. Centre Català, i Ateneu, de Borrassà. Centre Nacionalista del Alt Empordà, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, et Centre d'Unió Federal, de Figueras. Casal Català, d'Olot. Ateneu Familiar, de Riudarenes. Centre Nacionalista, de Crespià. Centre Nacionalista, d'Esponellà. Joventut Catalanista, de Lleida. Joventut Catalanista, et Círcol Republicà, de Borges-Blanques. Joventut Nacionalista, de Balaguer. Joventut Esportiva « Catalunya », de Solsona. Lliga Regionalista, de Santa Coloma de Farnés. Lliga Nacionalista, de Santa Coloma de Queralt.

L'Estade du Foot-ball Club Barcelone, a été clôturé pendant six mois par des manifestations catalanistes.

Egalement la grande association chorale « Orfeo Català », qui se compose de plus de 600 choristes, a été fermée pour considérer séditionnelles les vieilles chansons populaires catalanes que sa masse chorale chantait.

CONTRE LES PATRIOTES CATALANS

Ils dépassent de la centaine les patriotes Catalans qui accusés de séparatisme ont été emprisonnés par le Gouvernement dictatorial. Un grand nombre d'eux continuent toujours en prison en attente de jugement militaire ou de Conseil de guerre. Quelques-uns ont commencé déjà leurs condamnations, d'autres sont à la veille d'être condamnés définitivement aux peines les plus sévères.

Il faut signaler aussi que plus de deux cents maires et conseillers des diverses villes de Catalogne ont été emprisonnés et processés pour la votation proposée par le « Centre de Dependents du Commerce » de Barcelone, en proclamant et affirmant la nation Catalane. Egalement le Bureau directif de ladite Association a été emprisonné.

Les déportations effectuées par la Dictature dépassent de quarante. Parmi elles il faut citer celle du Conseil du Barreau de Barcelone, les membres duquel, comme tout le monde sait, ont été exilés pour avoir refusé les impositions arbitraires du Directoire.

Plus de deux cents avocats ont été punis d'amendes et leurs biens mis sous séquestre pour avoir voté l'accord du Barreau de rédiger en langue catalane, comme d'habitude, son annuaire officiel, en opposition à l'ordre du Gouverneur de Barcelone, Général Lossada, qui ordonnait sa publication en langue espagnole.

Le despotisme aveugle du Directoire n'a même pas respecté ni le clergé ni l'Eglise, malgré la symbolique qu'il se plaît d'évoquer entre l'Autel et le Trône.

Ainsi le Docteur M. Joan Fusté, par exemple, de la Paroisse del Carme de Girona, a pu être arrêté par la police pendant ses fonctions religieuses et être emmené au poste où il fut insulté et frappé et où l'on l'obligea à s'agenouiller aux pieds de deux dames auxquelles il avait fait des observations sur la manière irrévérente de s'habiller et assister à la messe. Le Gouverneur de Gironne, M. Arthur Carsi, lui-même, insulta le

Curé et lui infligea une amende de 500 pessetas.

Un grand nombre encore de curés ont souffert de perquisitions et violation de leur correspondance, et ont été invités sous sévères menaces, de prêcher en langue espagnole et d'apprendre également en langue officielle le catéchisme aux enfants Catalans.

Enfin, les perquisitions domiciliaires suivies d'arrestations et d'emprisonnement, continuent également fréquentes tous les jours. Comme les plus récentes il faut signaler celles effectuées à la Faculté de Médecine de Barcelone, aux Palais Episcopaux de Tarragone et Seu d'Urgell, et dernièrement celle du Monastère de Montserrat, l'Abbé duquel a dû quitter l'Abbaye après avoir été cominés de déportation, et celle réalisée au domicile d'un des avocats défenseurs des inculpés dans l'affaire de Garraf, suivie d'emprisonnement.

Dernièrement il a été interdite la célébration d'un Banquet de gala que la Fédération Catalane de Football avait organisé en honneur de la Sélection de Paris à l'occasion du match qu'elle venait de jouer avec la Sélection Barcelonaise. La cause de cette mesure répressive est due au fait d'être les invitations au Banquet en langue catalane.

★

On ne finirait jamais cette liste d'offenses contre la Catalogne. L'opinion mondiale, cependant, après tout cela que nous venons de rédiger, saura faire la déduction exacte de ce que représente la lutte entre le peuple Catalan et l'Espanne. Nous ne demandons que la justice soit faite et que notre idéal de liberté nationale puisse être réalisé. *La Catalogne aux Catalans* est notre cri de paix ou de guerre, selon qu'on nous offre des possibilités légales ou que l'on nous oblige à employer d'autres plus héroïques moyens.

NOTA. — En el nostre pròxim número del BUTLLETI DE L'ESTAT CATALA donarem compte del miting celebrat avui, organitzat per la Lliga Internacional dels Drets de l'Home, en protesta dels crims comesos per la Dictadura Militar espanyola.

NOTA. — Dans notre prochain numéro du BUTLLETI DE L'ESTAT CATALA, nous donnerons le compte rendu de la réunion publique organisée aujourd'hui par la Ligue Internationale des Droits de l'Homme en protestation des crimes de la Dictature Militaire Espagnole.